

Wydanie publikacji pt. „Nie damy się wysiedlić. Bojowniczk i bojownicy żydowskiego ruchu oporu w Będzinie i Sosnowcu”

Termin realizacji: 1.01–31.12.2023 r.

[„Nie damy się wysiedlić. Bojowniczk i bojownicy żydowskiego ruchu oporu w Będzinie i Sosnowcu”](#) pod redakcją Tomka Grząślewicza i Karoliny Jakoweńko to dwujęzyczna (polski i angielski) publikacja przygotowana z okazji 80. rocznicy likwidacji zagłębiowskich gett. Praca zbiorowa składa się z bogato ilustrowanych, uzupełnionych o teksty historyczne i źródłowe 170 biogramów bojowniczek, bojowników, działaczek i działaczy Żydowskiej Organizacji Bojowej i innych organizacji młodzieżowych (Haszomer Hacair, Hanoar Hacijoni, Dror, Gordonia), działających na terenie Zagłębia Dąbrowskiego, które przed wybuchem II wojny światowej było jednym z najliczniejszych skupisk żydowskich w II Rzeczypospolitej. Autorzy, wykorzystując nieznane szerzej relacje świadków, przywołują historie bohaterskich młodych ludzi sprzed 80 lat i oddają im głos.

„»Nie damy się wysiedlić« to tytułowe słowa bojowniczk Chajki Klinger, które pochodzą z jej unikalnych »Dzienników« spisanych w latach 1943–1944. Dedykujemy je wszystkim bohaterskim dziewczynom i chłopakom przywołanym w tej publikacji oraz tym, o których informacji nie odnaleźliśmy. Niech pamięć o nich trwa w kolejnych pokoleniach i będzie inspiracją do przeciwstawienia się złu, które nigdy nie przemija. Książka ta jest wynikiem działań Fundacji Brama Cukermana, która razem z innymi instytucjami i organizacjami

podjęła w 2023 r. starania o upamiętnienie 80. rocznicy likwidacji getta w Będzinie-Kamionce i Sosnowcu-Środuli. Rok 1943 stał się zarazem symbolicznym, jak i faktycznym końcem istnienia dużych społeczności żydowskich w miastach Zagłębia Dąbrowskiego” – ze wstępu Karoliny i Piotra Jakoweńko.

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury – państwowego funduszu celowego oraz Stowarzyszenia Żydowskiego Instytutu Historycznego w Polsce.

**Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego**
